

Dr. ANTONI WAGNER.

Wykaz systematyczny znanych dotychczas gatunków i form Clausiliidów.

Systematisches Verzeichnis der mir heute bekannten Arten und Formen der Clausiliiden.

Familia **CLAUSILIIDAE** — Rodzina.

Subfamilia **Alopiinae** — Podrodzina.

Genus **Protoherilla** A. J. Wagner — Rodzaj.

1. *Protoherilla balaeiformis* Bttg.
 Sy.: *Alopia balaeiformis* Bttg. (Wohlberedt).
 F.: Sü. Montenegro.
 mz.: pd. Czarnogórze.
2. — *janickii* A. J. Wagner.
 F.: B. Zljeb, Nordalbanien.
 mz.: g. Zljeb, Albanja pn.

Genus **Alopia** ex rect. A. J. Wagner — Rodzaj.

Subgenus *Alopia* s. str. — Podrodzaj.

3. *Alopia (Alopia) glauca* Bielz.
 Sy.: *Cl. binodis* Kimak.
 F.: Gs. des Nagy Hagymas im Quellgebiet der Aluta, Sb.; Gs. Cialho, Moldau; B. Räreul bei Kimpolung, Bukowina.

- mz.: wg. Nagy Hagymas w obszarze źródlisk Aluty, Sgd.; wg. Cialho, Multany; g. Rareul, Bukowina.
4. *Alopia (Alopia) glauca latens* Pfr.
F.: wie bei der typischen Form.
mz.: jak forma typowa.
5. — *canescens* Chrp.
Sy.: *Cl. glorifica* Rssm., *Cl. glauca* Bielz (part.)
F.: B. Csukas, Sü.-O. Sb.
mz.: g. Czukasz, pd.-ws. Sgd.
6. — *canescens nefaria* Kimak.
Sy.: *Alopia nefasta* Kimak. forma *dextrorsa*.
F.: L. Bratocia am B. Csukas, Sb.
mz.: m. Bratocia na g. Czukasz, Sgd.
7. — *canescens costata* Kimak.
Sy.: *Cl. canescens* var. *transitans* Kimak. (part.),
F.: W. H. des B. Csukas, Sb.
mz.: za. zb. g. Czukasz, Sgd.
8. — *canescens haueri* Bielz.
Sy.: *Cl. canescens* var. *alberti* Kimak.; *Cl. canescens* var. *proxima* Kimak.; *Cl. canescens* var. *ambigua* Kimak.; *Cl. canescens* var. *costicollis* Kimak.; *Cl. canescens* var. *mirabilis* Kimak.; *Cl. canescens* var. *permira* Kimak.
F.: O. und W. H. des B. Dong Hawas und B. Magura, Sü.-O. Sb.
mz.: ws. i za. zb. g. Dong Hawasz i g. Magura, pd.-ws. Sgd.
9. — *canescens striaticollis* Kimak.
F.: B. Teszla, und Babarunkatal, Sü.-O. Sb.
mz.: g. Tesla i d. Babarunka, pd.-ws. Sgd.
10. — *canescens valachiensis* Bttg.
Sy.: *Cl. regalis* var. *valachiensis* Bttg.
F.: Kloster Ceja im Telejnutal, (Sü.-O. von Kronstadt) in der Walachei.
mz.: Klasztor Ceja w d. Telejnu (na pd.-ws. od Kronstadtu) na Wołoszczyźnie.
11. — *canescens deubeli* Kimak.
F.: Garcinbachtal am Gs. Piatra mare bei Kronstadt, Sb.
mz.: d. Garcin w wg. Piatra mare k. Kronstadtu, Sgd.

12. *Alopia (Alopia) cyclostoma* Bielz.
F.: Gs. Bucsecs b. Kronstadt, Sb.
mz.: wg. Buczecz k. Kronstadtu, Sgd.
13. — *adventicia* Kimak.
Sy.: *Cl. canescens* auctor. nec Rssm. et Chrp.
F.: Gs. Piatra mare, B. Schuller und Tömeschtal Sü.
von Kronstadt, Sb.
mz.: wg. Piatra mare, g. Schuller i d. Temesz pd.
od Kronstadtu, Sgd.
14. — *adventicia glabriuscula* Rssm.
F.: Gs. Piatra mare, oberste Höhenlagen; L. Csirkö
mezö, Sb.
mz.: wg. Piatra mare, najwyższe p. nad p. m.; m.
Csirkö mezö, Sgd.
15. — *adventicia mutabilis* Kimak.
Sy.: *Cl. adventicia* var. *bifrons* Kimak.
F.: N. und W. H. des Gs. Piatra mare, Garcinbach-
tal und Bärenschlucht am Piatra mare, Sb.
mz.: pn. i za. zb. wg. Piatra mare; d. Garcin i ww.
Niedźwiedzi w Piatra mare, Sgd.
16. — *adventicia regalis* M. Bielz.
F.: Tömeschtal Sü. Kronstadt, Sb.
mz.: d. Temesz pd. od Kronstadtu, Sgd.
17. — *adventicia mathildae* Kimak.
F.: Taminaschlucht am Piatra mare und Vladectal
bei Ober Tömesch, Sb.
mz.: ww. Tamina w wg. Piatra mare i d. Wladerc
k. górnego Temeszu, Sgd.
18. — *adventicia wagneri* Kimak.
F.: Cruku mare Sü. von Kronstadt, Sb.
mz.: Cruku mare pd. od Kronstadtu, Sgd.
19. — *adventicia proclivis* Kimak.
F.: Rüttlischlucht am Schuller Sü. Kronstadt, Sb.
mz.: ww. Rüttli na g. Schuller pd. od Kronstadtu, Sgd.
20. — *lactea* Bielz.
Sy.: *Cl. glorifica* auctor. nec Rssm. et Chrp.;
Cl. nixa Kimak.; *Cl. livida* var. *lactea* Kimak.;
Cl. fussi Kimak.

- F.: oberste Höhenlagen des Gs. Bucsecs, Sb.
 mz.: najwyższe p. nad p. m. w wg. Buczecz, Sgd.
21. *Alopia (Alopia) lactea livida* Menke.
 Sy.: *Cl. fussi* var. *nota* Kimak.; *Cl. fussi* var. *nubila* Kimak.; *Cl. fussi* var. *bipalatalis* Kimak.;
Cl. nixa var. *novalis* Kimak.
 F.: obere Höhenlagen des Gs. Bucsecs, Sb.
 mz.: wyższe p. nad p. m. w wg. Buczecz, Sgd.
22. — *lactea straminicollis* Chrp.
 Sy.: *Cl. nixa* var. *monacha* Kimak.
 F.: Sü. H. des Gs. Bucsecs in der U. des Klosters
 Skitt la Jalomica, Walachei.
 mz.: pd. zb. wg. Buczecz wo. klasztoru Skitt la
 Jalomica, Wołoszczyzna.
23. — *lactea schmidti* Kimak.
 F.: Höhenlagen des B. Schuller Sü. von Kron-
 stadt, Sb.
 mz.: w. położenia n. p. m. g. Schuller pd. od Kron-
 stadt, Sgd.
24. — *lactea plumbea* Rssm.
 F.: N. Ausläufer des Gs. Bucsecs bei Kronstadt, Sb.
 mz.: pn. rozgałęzienie wg. Buczecz k. Kronstadt, Sgd.
25. — *fussiana* Bielz.
 Sy.: *Cl. pruinosa* Chrp.; *lischkeana* subsp. *fus-*
siana Kimak.; *Cl. elegans* subsp. *riessi* Ki-
 mak.; *Cl. elegans* subsp. *fussiana* Kimak.; *Cl.*
intercedens var. *glorifica* Kimak.; *Cl. canescens*
 Rssm. (part.)
 F.: oberste Höhenlagen des Gs. Königstein Sü.-W.
 Kronstadt, Sb.
 mz.: najwyższe położ. n. p. m. w wg. Königstein pd.-
 za. od Kronstadt, Sgd.
26. — *fussiana diabolina* Kimak.
 F.: obere Höhenlagen am W.H. des Gs. Königstein, Sb.
 mz.: wyższe położenia na za. zbroczu wg. König-
 stein, Sgd.
27. — *fussiana insignis* Bielz.
 F.: kleiner Königstein und Krepaturaschlucht am
 Königstein, Sb.

- mz.: mały Königstein i ww. Krepatura w wg. Königstein, Sgd.
28. *Alopi* (*Alopi*) *fussiana polita* Kimak.
F.: Gs. Königstein an den L. Turnu und Coltiu Kepezini, Sb.
mz.: wg. Königstein w m. Turnu i Coltiu Kepezini, Sgd.
29. — *fussiana violacea* Kimak.
Sy.: *Cl. maxima* var. *violacea* Kimak.
F.: kleiner Königstein, W., Sb.
mz.: mały Königstein, za. zb., Sgd.
30. — *fussiana grandis* Bielz.
Sy.: *Cl. maxima* var. *grandis* Kimak.; *Cl. lischkeana* subspec. *fussiana* var. *grandis* Kimak.
F.: Turnu am N. H. des Königstein; oberhalb der Krepatura am Königstein, Sb.
mz.: Turnu na za. zb. wg. Königstein; powyżej m. Krepatura w wg. Königstein, Sgd.
31. — *fussiana lischkeana* Chrp.
Sy.: *Cl. livens* Bielz et Rssm.; *Cl. pruinosa* var. *conjungens* Kimak.; *Cl. maxima* var. *pruinosa* Kimak.
F.: Osthang des Gs. Königstein, Sb.
mz.: ws. zb. wg. Königstein, Sgd.
32. — *fussiana boettgeri* Kimak.
Sy.: *Cl. pruinosa* var. *obesa* Kimak.; *Cl. straminicollis* var. *boettgeri* Kimak.; *Cl. intercedens* var. *boettgeri* Kimak.
F.: untere Höhenlagen des Gs. Königstein, besonders an der L. untere Riuschlucht, genannt „par Abisu“, Sb.
mz.: niższe położ. nad p. m. w wg. Königstein, zwłaszcza m. niższy ww. Riu, zwany „par Abisu“, Sgd.
33. — *fussiana meschendörferi* Bielz.
F.: Persanyer Höhenzug, Zeidner B. W. von Kronstadt, Sb.
mz.: pg. Persańskie, g. Zeiden, za. od Kronstadt, Sgd.
34. — *fussiana maxima* A. Sch m.

- F.: Spitze des B. Magura bei Zernest, Sb.
 mz.: sz. g. Magura k. m. Zernest, Sgd.
35. *Alopi* (*Alopi*) *fussiana subcosticollis* A. Sch m.
 Sy.: *Cl. maxima* var. *cybaea* Kim a k.
 F.: B. Magura an der L. Coltiu Galbinaris, Sb.
 mz.: g. Magura k. m. Coltiu Galbinaris, Sgd.
36. — *fussiana subita* Kim a k.
 F.: kleiner Königstein an der L. Coltiu Fililor, Sb.
 mz.: mały Königstein k. m. Coltiu Fililor, Sgd.
37. — *fussiana elegans* Bielz.
 Sy.: *Cl. intercedens* A. Sch m.; *Cl. elegans* var. *ce-rasina* Bielz.
 F.: Sü.- O. H. des Königstein im Dumbovitoratal, Sb.
 mz.: pd.-ws. z bocze wg. Königstein w d. Dumbo-vitiora, Sgd.
38. — *fussiana bogatensis* Bielz.
 F.: Bogater Schlucht und Persanyer Höhenzug, W. von Kronstadt, Sb.
 mz.: d. bogat'ska i pg. persańskie, za. od Kronstadt, Sgd.
39. — *fussiana angustata* Bielz.
 F.: W. H. des Persanyer Höhenzuges, Sb.
 mz.: za. zb. pg. persańskiego, Sgd.
40. — *julii* A. J. Wagner.
 Sy.: *Cl. livida* Kim a k.
 F.: B. Vulkan, West Siebenbürgen.
 mz.: g. Vulkan, za. Sgd.
41. — *jickelii* Kim a k.
 Sy.: *Cl. straminicollis* var. *occidentalis* Kim a k.
 F.: Walachisches Schyltal (Sil) in Sü.- W. Sb.
 mz.: d. r. Szyl Wołoski w pd.-za. Sgd.
42. — *jickelii vicina* Kim a k.
 F.: L. Repede im T. der Grossen Lauter (Lotru) in der Walachei, Sü. Hermannstadt.
 mz.: m. Repede w d. r. Wielki Lotru na Wołoszczyźnie, na pd. od Sybinu.
43. — *jickelii occidentalis* Kim a k.
 Sy.: *Cl. jickelii* var. *microstoma* Kim a k.

- F.: Tajaschlucht bei Petroseny im Ungarischen Schyltal; Gura Sipotului im Streltal bei Petrosz, Sb. mz.: ww. Taja k. Petroszeny w d. Węgierskiego Szyłu; ww. Gura Sipotului w d. Strelu k. Petrosu, pd.-za. Sgd.
44. *Alopia (Alopia) bielzi* Pfr.
F.: Umgebung von Vajda Hunyad, Sb.
mz.: wo. m. Vajda Hunyad, Sgd.
45. — *bielzi media* Bielz.
Sy.: *Cl. bielzi* var. *tenuis* Bielz.; *Cl. madensis* C. Fuss.; *Cl. bielzi* var. *intermedia* Kimak.
F.: Siebenbürgisches Erzgebirge im Bereiche der Kalkformationen, besonders an den L. Toroczko, Tur, Intregald, Remete, Mada.
mz.: Siedmiogrodzkie góry Kruszcowe w obszarze formacji wapiennych, zwłaszcza w m. Torocko, Tur, Intregald, Remete, Mada.
46. — *bielzi clathrata* R s s m.
Sy.: *Cl. bielzi* var. *potaisanensis* Kimak.
F.: Schlucht bei Torda in Sb.; Schlucht bei Szadelö nächst Torna in Nordungarn.
mz.: ww. k. Torda, Sgd.; ww. k. Szadelö w pobl. Torna, pn. Węgry.

Subgenus *Herilla* ex rect. A. J. Wagner. Podrodzaj.

47. *Alopia (Herilla) dormitoris* Bttg.
F.: Durmitor, Montenegro.
mz.: wg. Durmitor, Czarnogórze.
48. — *korabensis* A. J. Wagner,
F.: oberste Hg. des B. Korab, O. vom Schwarzen Drin, N. Albanien.
mz.: najwyższe p. nad p. m. g. Korab, na za. od r. Czarny Drin, pn. Albanja.
49. — *dardanorum* A. J. Wagner.
Sy.: *Alopia excedens dardanorum* A. J. Wagner.
F.: oberste Hg. des Gs. Gjalica Lums O. vom Zusammenfluss des Weissen und Schwarzen Drin, N. Albanien.

- mz.: najwyższe położ. nad p. m. wg. Gjalica Lums
na ws. od połączenia Białego i Czarnego Drinu,
pn. Albanja.
50. *Alopi* (*Herilla*) *pavlovici* A. J. Wagner.
F.: obere Hg. in der U. von Fojnica, Bosnien.
mz.: wyższe położ. nad p. m. wo. m. Fojnica, Bośnia.
51. — *treskavicensis* A. J. Wagner.
F.: ob. Hg. der Treskavica planina Sü. von Saraje-
wo, Bosnien.
mz.: wyższe położ. nad p. m. wg. Treskawica pla-
nina na pd. od Sarajewa, Bośnia.
52. — *excedens* Bttg.
F.: Plevlje und Prjepolje im ehemaligen Paschalik
Nowipazar, Serbien.
mz.: wo. m. Plewlje i Prjepolje w byłym okręgu
Nowibazar, Serbja.
53. — *excedens pseudalopia* A. J. Wagner.
F.: ob. Hg. der B. Bjelasnica und Lebrsnik, Herze-
gowina.
mz.: wyższe p. nad p. m. g. Bjelasnica i Lebrsnik,
Hercegowina.
54. — *excedens jabukica* Bttg.
Sy.: *Cl. jabucica* Bttg.
F.: obere Höhenlagen (1000—2000 M.) im Grenzge-
biet von Montenegro und Nordalbanien, besonders
die L. Kolaschin, Andrijevica, das obere Tara-
und Limal, Kom Gebiet, Bochan, Jabuk, Vje-
ternik, Maglic, Bindza, Trojan.
mz.: wyższe położ. nad p. m. (1000—2000 m.) na
pograniczu Czarnogórza i Albanji, zwłaszcza m.
Kolaszin, Andrijevica górna, d. r. Tara i Lim,
okolica g. Kom., Bochan, Jabuk, Wjeternik, Ma-
glicz, Bindza, Trojan.
55. — *excedens violascens* Mldff.
Sy.: *Cl. zieglery* subsp. *violascens* Mldff.
F.: Savnik im Tusinatale, Montenegro.
mz.: Sawnik w d. r. Tużina, Czarnogórze.
56. — *guicciardi* Roth.
F.: Gs. Parnass, Mittelgriechenland.

- mz.: wg. Parnas, środkowa Grecja.
57. *Alophia (Herilla) exornata* A. J. Wagner.
F.: Gs. Durmitor, Montenegro.
mz.: wg. Durmitor, Czarnogórze.
58. — *ziegleri* Küst.
F.: mittlere Höhenlagen und Talregionen im Gebiet der oberen und mittleren Narenta, Südbosnien und Herzegowina.
mz.: średnie i dl. p. nad p. m. w obszarze gr. i średniej r. Neretwa, pd. Bośnia i Hercegowina.
59. — *ziegleri ljubnicensis* A. J. Wagner.
F.: L. Koinoskoplje am Fusse des B. Ljubična, Sü. Bosnien.
mz.: m. Koinoskoplje u podnóža g. Ljubiczna, pd. Bośnia.
60. — *ziegleri cabuljensis* A. J. Wagner.
F.: Gs. Cabulja planina N.-W. von Mostar, Hercegowina.
mz.: wg. Cabulja planina na pn.-za. od m. Mostar, Hercegowina.
61. — *ziegleri rascana* A. J. Wagner.
F.: Quellgebiet des Fs. Raška Sü. von Novipazar, Serbien.
mz.: w obszarze źródeł r. Raszka na pd. od m. Nowibazar, Serbja.
62. — *illyrica* Müll. ff.
F.: L. Savnik im Tusinatal, Montenegro.
mz.: m. Sawnik w d. r. Tužina, Czarnogórze.
63. — *illyrica miosis* A. J. Wagner.
F.: B. Čafa Kostić bei Rikavac, N. Albanien.
mz.: g. Čzafa Kosticz k. m. Rikawac, pn. Albanja.
64. — *illyrica diabasis* A. J. Wagner.
F.: Gs. Gjalica Lums O. des Zusammenflusses vom Weissen und Schwarzen Drin, N. Albanien.
mz.: wg. Gjalica Lums na ws. od połączenia r. Biały i Czarny Drin, pn. Albanja.
65. — *illyrica oribates* Sturany.
F.: Grobljepass im Kom Gebiet, Sü. Montenegro.
mz.: przełęcz Groblje w okol. g. Kom., pd. Czarnogórze.

66. *Alopia (Herilla) illyrica plasensis* A. J. Wagner.
F.: ob. Hg. des B. Plaša bei Jablanica, Sü. Bosnien.
mz.: wyższe położ. nad p. m. g. Plasza k. Jablanicy, pd. Bośnia.
67. — *illyrica medoroides* A. J. Wagner.
F.: u. Hg. des B. Plaša b. Jablanica, Sü. Bosnien.
mz.: niższe p. nad p. m. g. Plasza k. Jablanicy, Bośnia.
68. — *dacica* Pfr.
Sy.: *Cl. distinguenda* Mlldff. (part.).
F.: das Banat und der N.-O. von Serbien.
mz.: Banat i pn.-ws. część Serbji.
69. — *dacica perfecta* A. J. Wagner.
F.: Westserbien und Südostbosnien, besonders die L. Višegrad, B. Stolac, Medjidje, Janjac, Dobrun, Zljep im Drinatal, Setihovo im Limal.
mz.: za. część Serbji i pd.-ws. Bośni, zwłaszcza m. Wiszegrad, g. Stolac, Medjidje, Janjac, Dobrun, Zljep w d. Drinu, Setihowo w d. Limu.
70. — *accedens* Mlldff.
F.: U. von Ravanica und Uzice in W. Serbien.
mz.: wo. m. Rawanica i Uzice, Serbja za.
71. — *accedens neglecta* Brancsik.
Sy.: *Cl. dacica* var. *neglecta* Brancs.
F.: U. von Sarajewo, Sü. Bosnien.
mz.: wo. m. Sarajewo, pd. Bośnia.
72. — *accedens discreta* A. J. Wagner.
F.: Südostbosnien und U. von Plevlje, besonders Sutjeskaschlucht b. Plevlje, Rudo im Limal, Bič planina und Mioče in Bosnien.
mz.: pd.-ws. Bošnjia i okol. m. Plewlje, zwłaszcza ww. Sutjeszka k. Plewlje, Rudo w d. Limu, Bicz planina i Miocze w Bośni.
73. — *accedens limana* Bttg.
Sy.: *Cl. distinguenda* var. *limana* Bttg. (part.).
F.: ob. Sutjeskatal in Bosnien; Hisardzik b. Prjepolje im Limal, ehem. Paschalik Novipazar, Serbien.
mz.: gr. d. r. Sutjeszka w Bośni; Hisardzik k. Prjepolje, w d. Limu, były okrąg Nowibazar, Serbja.

74. *Alopia bosniensis* Pfr.
 Sy.: *Cl. magnilabris* Pfr.; *Cl. kornisi* Cless.; *Cl. dacica* var. *kornisi* Wstld.
 F.: Kroatien Sü. von Agram; NW. Bosnien und Sü.-O. Steiermark.
 mz.: Chorwacja na pd. Zagrzebia; pd.-ws. część Bośni; pd.-ws. Styryja.
75. — *bosniensis plivae* Brancsik.
 F.: oberes Vrbastal, Bosnien.
 mz.: gr. część d. r. Wrbas, Bośnia.
76. — *bosniensis travnicana* Brancsik.
 F.: ob. Hg. der Vlasič planina b. Travnik, Bosnien.
 mz.: wyż. położ. nad p. m. g. Wlasicz k. m. Trawnik, Bośnia.
77. — *bosniensis brandisi* Brancsik.
 Sy.: *Cl. travnicana* var. *brandisi* Brancs.
 F.: u. Höhenlagen der Vlasič planina, Bosnien.
 mz.: niższe p. nad p. m. g. Wlasicz, Bośnia.
78. — *bosniensis gastron* A. J. Wagner.
 F.: Koinskopolje in Sü. Bosnien; Durmitor in Montenegro.
 mz.: Koinskopolje, pd. Bośnia; Durmitor, Czarnogórze.
79. — *bosniensis ibarensis* A. J. Wagner.
 F.: B. Rožaj im ob. Ibartal, Serbien.
 mz.: g. Rožaj w gr. d. r. Ibar, Serbja.
80. — *bosniensis reducta* A. J. Wagner
 F.: Vrlofska Spilja in Südkroatien.
 mz.: Wrlofska Spilja, pd. Chorwacja.

Subgenus *Medora* Vest. Podrodzaj.

81. *Alopia (Medora) albescens* Mke.
 Sy.: *Cl. carniolica* Küst.
 F.: Halbinsel Istrien; U. von Triest.
 mz.: półwysep Istrja; okol. Triestu.
82. — *albescens istriana* Küst.
 Sy.: *Cl. istriana* var. *ospoensis* Wstld.
 F.: L. San Stefano - Pinguento; Ospos bei Triest.

- mz.: m. San Stefano - Pinguente, Osopo k. Triestu.
83. *Alopi* (*Medora*) *graciliformis* Pfr.
F.: die L. Kerka bei Slap, Kistanje in Norddalmatien, Livno in Bosnien.
mz.: m. wodospad r. Kerka k. Slap, Kistanje, pn. Dalmacija; Liwno, Bośnia.
84. — *graciliformis clissana* Brancs.
F.: Clissa in Dalmatien.
mz.: m. Klisa; Dalmacija.
85. — *graciliformis troglavensis* A. J. Wagner.
Sy.: *Cl. agnata troglavensis* A. J. Wagner.
F.: Troglav - Poljanice in den Dinarischen Alpen Bosniens.
mz.: m. Troglav - Poljanice pg. Dynarskie w Bośni.
86. — *graciliformis prenjensis* A. J. Wagner.
F.: L. Prevorac in der Prenj - Planina, Herzegovina.
mz.: m. Preworac w wg. Prenj - Planina, Hercegowina.
87. — *agnata* Küst.
Sy.: *Cl. albescens* Rssm. nec Menke.
F.: Sü. Hänge des Gb. Velebit im kroatisch - dalmatischen Grenzgebiet, zumal das Zrmanjatal.
mz.: pd. zb. pg. Welebit na pogranczu Chorwacji i Dalmaciji, zwłaszcza d. Zrmanja.
88. — *agnata cognata* Bitg.
F.: Hochland von Kroatien von der Kapela bis zum Velebit; Insel Arbe.
mz.: płaskowzgórze Chorwacji od Kapeli do Welebitu; wyspa Arbe.
89. — *agnata barbieri* Pfr.
Sy.: *Cl. urlaiensis* Pfr.
F.: L. Sklop bei Srb und B. Urlaj; ob. Una-Gebiet, Südkroatien.
mz.: m. Sklop k. Srb i g. Urlaj; g. dorzecze r. Una, pd. Chorwacja.
90. — *macarana* Rssm.
Sy.: *Cl. macarscaensis* Küst.
F.: Biokovogebirge bei Makarska.
mz.: pg. Biokowo wo. m. Makarska, Dalmacija.

91. *Alopia (Medora) macarana stenostoma* R s s m.
F.: Felsen bei Makar in der Umgebung von Makarska.
mz.: skały k. m. Makar wo. m. Makarska, Dalmacja.
92. — *macarana pliculosa* W s t l d.
F.: U. von Imotski, Süd Dalmatien.
mz.: wo. Imotski, pd. Dalmacja.
93. — *macarana eris* P f r.
Sy.: *Cl. equestris* Küst.
F.: N. Hänge des Biokovogebirges bei Duare, Dalmatien.
mz.: pd. zb. pg. Biokowo wo. Duare, Dalmacja.
94. — *macarana brusinae* Brusina.
F.: U. von Obrovac, Dalmatien.
mz.: wo. m. Obrovac, Dalmacja.
95. — *almissana* Küst.
F.: das u. Cetinal und die sü. Ausläufer der Dinar. Alpen in Dalmatien und Bosnien.
mz.: dolna d. r. Cetina i pd. odnogi pg. Dynarskiego, Dalmacja i Bośnia.
96. — *almissana garganensis* A. J. Wagner.
F.: Polzano am Mte Gargano, Unteritalien.
mz.: m. Polzano na g. Mte Gargano, pd. Włochy.
97. — *dalmatina* R s s m.
Sy.: *Cl. dalmatina* var. *orthopleura* W s t l d.
F.: das Biličgebirge nördlich der Narentamündung, Süddalmatien.
mz.: pg. Bilicz na pn. od ujścia r. Neretwa, pd. Dalmacja.
98. — *dalmatina ingrossata* A. Sch m.
Sy.: *Cl. dalmatina* var. *epidaurica* A. Sch m.; *Cl. leucantha* W s t l d.
F.: Hänge des B. Snježnica, Sü. Ragusa, Dalmatien.
mz.: zb. g. Śnieżnica na pd. od Dubrownika, pd. Dalmacja.
99. — *dalmatina matulici* Sturany.
F.: U. von Trebinje, Herzegowina.
mz.: wo. m. Trebinje, Hercegowina.

100. *Alopia (Medora) dalmatina dorsoplicata* A. J. Wagner.
F.: Hänge der B. Hum und Podvelež b. Mostar, Herzegowina.
mz.: zb. g. Hum i Podwelež wo. Mostaru, Hercegowina.
101. — *dalmatina gravida* Küst.
Sy.: *Cl. dalmatina* var. *curzolana* Küst.
F.: die Inseln Kurzola, Lagosta, Cazza, Meleda, die Halbinsel Sabioncello und Ragusavecchia in Dalmatien.
mz.: Wyspy Korzula, Lagosta, Meleda, Kaca, półwysep Sabionczello, m. Ragusavecchia w Dalmacji.
102. — *dalmatina punctulata* Küst.
F.: U. von Tiriolo in Calabrien.
mz.: wo. m. Tiriolo, Kalabrja, pd. Włochy.
103. — *dalmatina italiana* Küst.:
Sy.: *Cl. orsiniana* A. Sch m.
F.: Gz. der Abruzzen, Mte Sibilla, Piedmonte d'Alife.
mz.: pg. Abruzzi, Mte Sibilla, Piedmonte d'Alife.
104. — *dalmatina aquila* Pfr.
F.: die Inseln Lagosta, Kurzola, Tajan, Halbinsel Sabioncello, Dalmatien.
mz.: Wyspy Lagosta, Korzula, Tajan, półwysep Sabionczello, Dalmacja.
105. — *dalmatina leucopleura* Brusina.
F.: Insel Lagosta, Dalmatien.
mz.: wyspa Lagosta, Dalmacja.
106. — *lesinensis* Küst.
F.: Mittlere Hg. (1200 M.) in der Bocche di Cattaro.
mz.: średnie położ. nad p. m. (1200 m.) na brzegach zatoki Kotorskiej, Dalmacja.
107. — *lesinensis dimorpha* Wstld.
F.: U. von Risano in der Bocche di Cattaro, Dalmatien.
mz.: wo. m. Risano, Kotorska zatoka.
108. — *kutschigi* Küst.
F.: U. von Drvenik im Biliš Gebirge, Süddalmatien.
mz.: wo. m. Drwenik pg. Bilisz, pd. Dalmacja.
109. — *kutschigi contracta* R s s m.

- Sy.: *Cl. dalmatina* var. *contracta* Rssm.; *Cl. seriola*.
Wstld.; *Cl. rohlenai* Frankenberger; *Cl.*
kutschigi atelesta A. J. Wagner.
- F.: Süddalmatien vom unteren Narentatal an bis Nord
Montenegro, ebenso die benachbarten Gebiete
der Herzegowina.
- mz.: pd. Dalmacija od d. dl. Neretwy až do pn. Czarnogórza i przyległa część Hercegowiny.
110. *Alopia (Medora) kutschigi proxima* Walderdorff.
F.: U. von Cattaro und Orahovac in Dalmatien;
Njeguš in Montenegro.
- mz.: wo. m. Kotor i Orahowac w Dalmacji; Njegusz
w Czarnogórzu.
111. — *kutschigi cotorensis* A. J. Wagner.
Sy.: *Cl. proxima* var. *elongata* Walderdorff
F.: Felswände der Fiumera von Cattaro.
- mz.: skały wo. m. Fiumera w Kotorze, Dalmacja.

Subgenus *Agathylla* Vest. Podrodzaj.

112. *Alopia (Agathylla) sulcosa* A. J. Wagner.
Sy.: *Cl. diminuta* Pfr.; *Cl. irregularis* Rssm. (part.).
F.: Küstengebiet Süddalmatiens zwischen Ragusa
und dem Narentatale; Sabioncello, die Inseln Me-
leda und Lissa.
- mz.: pobrzeże Dalmacji pd. między m. Dubrownik
i r. Neretwa; półwysep Sabionczello; wyspy Me-
leda i Lisa.
113. — *sulcosa cataphracta* Pfr.
F.: U. von Slano und Primorje b. Ragusa, Dal-
matien.
- mz.: m. Slano i Primorje k. Dubrownika, Dalmacja.
114. — *sulcosa irregularis* Rssm.
Sy.: *Cl. irregularis* Rssm. (part.); *Cl. sulcosa* var.
atractoides Bttg.
- f.: U. von Trebinje, Herzegowina.
- mz.: wo. m. Trebinje, Hercegowina.
115. — *sulcosa acicula* Cantrai.
F.: U. von Ragusa, die L. Gabela und Čaplina im
Narentatal.

- mz.: wo. m. Dubrownik; m. Gabela i Czaplina w d. r. Neretwa, Dalmacja.
116. *Alopija (Agathylla) sulcosa camenensis* A. J. Wagner.
F.: Felspartien über Castelnuovo bei Cattaro, Dalmatien.
- mz.: skały nad m. Hercegnowi k. Kotoru, Dalmacja.
117. — *exarata* R s s m.
Sy.: *Cl. exarata* var. *mostarensis* Bromez.
F.: Küstengebiet Süddalmatiens zwischen Makarska und der Narentamündung; das untere Narentatal; die Inseln Meleda und Kurzola.
- mz.: pobrzeże pd. Dalmacji między m. Makarska i ujściem r. Neretwa; dl. d. r. Neretwa; wyspy Meleda i Korzula.
118. — *exarata narentana* A. Sch m.
F.: Bagalovič bei Fort Opus; Bačula bei Metkovič, Dalmatien.
- mz.: m. Bagalowicz obok fortu Opus; Baczula k. m. Metkowicz.
119. — *goldi* Walderdorff.
F.: U. von Cattaro (Schlucht b. Scagliari); O Salari in Montenegro.
- mz.: wo. Kotoru (wąwóz obok Scagliari); O Salari w Czarnogórze.
120. — *goldi sulcosula* Walderdorff.
F.: Caminarovič di Dobrota b. Cattaro, Dalmatien.
- mz.: m. Kaminarowicz di Dobrota k. Kotoru, Dalmacja.
121. — *goldi herminiana* Sturany.
Sy.: *Cl. acicula* Küst.
F.: L. Krstač bei Cattaro.
- mz.: m. Krstacz k. Kotoru, Dalmacja.
122. — *abrupta* Küst.
F.: Süddalmatien.
- mz.: pd. Dalmacja.
123. — *regularis* Pfr.
Sy.: *Cl. lepida* Wstld.
F.: Felswände b. Morigno; die L. Gliuta, Dobrota, Orahovac in der Umgebung von Cattaro, Süddalmatien.

- mz.: Skały nad Morigno, m. Gliuta, Dobrota, Orahowac wo. Kotoru, Dalmacja.
124. *Alopi* (*Agathylla*) *regularis walderdorffi* Pfr.
F. Risano b. Cattaro Dalmatien.
mz.: m. Risano k. Kotoru, Dalmacja.
125. — *regularis castellastuana* A. J. Wagner.
F.: Calugerac bei Castellastua, Süddalmatien.
mz.: Kalugerac k. m. Kastellastua, Dalmacja.
126. — *biloba* A. J. Wagner.
F.: U. von Skutari, Nordalbanien.
mz.: wo. m. Szkodra, pn. Albanja.
127. — *biloba merditana* A. J. Wagner.
F.: Fandi bei Oroshi, Nordalbanien.
mz.: m. Fandi k. Oroshi, pn. Albanja.
128. — *armata* Küst.
F.: Osthänge des Biokovogebirges b. Imotski, Dalmatien.
mz.: zb. za. pg. Biokowo wo. Imotski, Dalmacja.
129. — *viperina* Wstld.
F.: Monte Vipera auf Sabioncello, Dalmatien.
mz.: Mte Vipera na półwyspie Sabionczello, Dalmacja.
130. — *lamellosa* Wagner.
F.: dem Meere sehr benachbarte Felsen und Mauern zwischen Ragusa und Castelnovo.
mz.: skały i mury wzdłuż brzegu morza pomiędzy Dubrownikiem i Hercegiem Nowym.
131. — *formosa* Rssm.
F.: das Küstengebiet Süddalmatiens zwischen Ragusa und der Bocche di Cattaro.
mz.: pobraże Dalmacji pd. między Dubrownikiem i zatoką Kotorską; wyspa Meleda.
132. — *strigilata* Rssm.
F.: das Küstengebiet Süddalmatiens zwischen Ragusa und der Bocche di Cattaro.
mz.: pobraże Dalmacji pd. między Dubrownikiem i zatoką Kotorską.

WYKAZ SKRÓCEN CZĘSTO SPOTYKANYCH WYRAZÓW.
 ABKÜRZUNGSZEICHEN HAÜFIG VORKOMMENDER
 AUSDRÜCKE.

bei = b.	dolina = d.
Berg = B.	dolne = dl.
Bergspitze = Bs.	dorzecze = dcz.
Fluss = Fs.	góra = g.
Flussgebiet = Fl.	górne = gr.
Fundort = F.	jezioro = j.
Fuss des Berges = Fb.	koło = k.
Gebiet = Gb.	miejsce znalezienia = mz.
Gebirgsstock = Gs.	miejscowość = m.
Gebirgszug = Gz.	niższy = n.
Hang = H.	obszar = o.
Höhenlage = Hg.	pasmo gór = pg.
Lokalität = L.	położenie nad poziomem morza =
Nord, nördlich = N.	p. nad p. m.
oberes = ob.	południe, południowy = pd.
oberhalb = obh.	poniżej = pon.
Ost, östlich = O.	powyżej = pow.
See = S.	północ, północny = pn.
Siebenbürgen = Sb.	rzeka = r.
Synonym = Sy.	Siedmiogród = Sgd.
Süd, südlich = Sü.	synonim = sy.
Tal = T.	szczyt = sz.
Umgebung = U.	u podnóża góry = png.
unteres = ut.	wąwóz = ww.
unterhalb = un.	węzeł górski = wg.
West, westlich = W.	w okolicy = wo.
	wschód, wschodni = wz.
	zachód, zachodni = za.
	zbocze = zb.

TAFELERKLÄRUNG.

Tafel III.

- Fig. 20 a-b. *Alopi* (*Herilla*) *ziegleri rascana* A. J. Wagner.
 „ 21. *Aprosp*hyma (*Macrenoica*) *mairei* Bav. et Dautzenb., Radula
 „ 22. *Alopi* (*Herilla*) *bosniensis ibarensis* A. J. Wagner.
 „ 23 a-b. *Alopi* (*Herilla*) *bosniensis reducta* A. J. Wagner.
 „ 24 a-c. *Polinskia litotes* A. Sch m.
 „ 25. *Neoserbica frauenfeldi* R s s m., Sexualorgane.
 „ 26 a. *Ena jugoslaviensis* n. sp., Sexualorgane.
 „ 26 b. *Triloba sandrii* Kü s t., Radula.

Tafel IV.

- Fig. 27 a-b. *Synprosp*hyma *rudis* Bav. et Dautzenb., Sexualorgane.
 „ 28. *Aprosp*hyma (*Polyptychophora*) *swinhoi demonstrata* n., Sexualorgane.
 „ 29. *Aprosp*hyma (*Macrenoica*) *mairei* Bav. et Dautzenb., Sexualorgane.
 „ 30. *Polinskia litotes* A. Sch m., Radula.

Tafel V.

- Fig. 31. *Triloba sandrii* Kü s t., Sexualorgane.
 „ 31 a. *Alopi* (*Herilla*) *bosniensis reducta* A. J. Wagner, Clausilium
 „ 31 b. *Polinskia litotes* A. Sch m., Clausilium.
 „ 32 a-b. *Crystallus trolli* n. sp.
 „ 33 a-e. *Martha striata costulata* C. Pf., Gehäuse, Sexualorgane, Pfeil.
 „ 34 a. *Xerophila rhabdota* St u r a n y, Sexualorgane.
 „ 34 b. *Ena rupestris* K r y n., Sexualorgane.

Tafel VI.

- Fig. 35. *Synprosp*hyma *rudis* Bav. et Dautzenb., Radula.
 „ 36 a-c. *Xerophila rhabdota* St u r.
 „ 37 a-b. *Orcula gularis pseudodolium* A. J. Wagner.
 „ 38 a-b. *Orcula gularis tolminensis* A. J. Wagner.
 „ 39. *Orcula dolium pseudogularis* A. J. Wagner.
 „ 40. *Orcula dolium tatica* n.
 „ 41 a-b. *Ena jugoslaviensis* A. J. Wagner.
 „ 42 a-c. *Spelaepatula candida* A. J. Wagner.